

Lietuvos Respublikos Seimo nariams

2024 m. lapkričio 7 d., Nr. 24-105VK

DĖL SKUBOTO AZARTINIŲ LOŠIMŲ ĮSTATYMO PATAISŲ PRIĖMIMO ATIDĖJIMO*Gerbiami Seimo nariai,*

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK), viena didžiausių verslo organizacijų Lietuvoje, atkreipia Jūsų dėmesį į šiandienos Seimo plenarinio posėdžio darbotvarkėje siūlomą klausimą dėl Azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 1, 2, 73, 10, 101, 16, 20, 201, 203, 21, 22, 23, 26, 28, 291, 292 straipsnių ir trečiojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, Įstatymo papildymo 21, 104, 151, 161 straipsniais ir 204, 206 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo projekto Nr. XVP-3843(2) (toliau – Įstatymo projektas) **priėmimo**.

Įstatymo projektas teikiamas priimti neatlikus būtino poveikio susijusioms šalims vertinimo, kokybiškai neįsigilinus į siūlomo reguliavimo efektyvumą, praktinį nuostatų įgyvendinimą ir pritaikymą

Įstatymo projektas, nepaisant to, kad motyvuojamas teisingu ir palaikytinu tikslu mažinti priklausomų nuo lošimų asmenų skaičių, teikiamas priėmimui su neproporcingomis ir techniškai neįgyvendinamomis nuostatomis, kurios, jeigu būtų priimtose, gali turėti priešingą efektą – paspartinti nelegalių lošimų plėtrą. Nepaisant kai kurių atskirų teigiamai vertintinų Įstatymo projekto siūlymų, Įstatymo projektas neturi būti skubotai priimamas.

Įstatymo projektu numatytų duomenų teikimo reikalavimai yra neproporcingi, neįvertintas jų tikslingumas. Įstatymo projekto 11 straipsniu numatoma, kad kas mėnesį lošimų organizatoriai į LAKIS platformą turės pateikti lošėjų duomenis – vardus, asmens kodus, pilietybės duomenis, istoriją apie prisijungimus ir atsijungimus prie lošimo sąskaitos, lošėjams nustatytus limitus, finansinių operacijų atmetimą pagrindžiančius dokumentus, lošėjų lošimų įvykių balansus. Lošimų organizatoriai taip pat privalės pateikti ir visą vykusią komunikaciją su klientais. Pastaroji nuostata yra techniškai neįgyvendinama ir iš esmės neproporcinga siūlomo reguliavimo tikslams pasiekti. LVK nėra mačius kito tokio atvejo Lietuvoje, kada verslo subjektas turėtų pareigą pateikti visą savo komunikaciją su visais klientais be atskiro valstybinės institucijos pareikalavimo.

LVK vertinimu, privalo būti įvertinta, ar toks duomenų rinkimas yra reikalingas, nes jam organizuoti reikės papildomų valstybės išlaidų (mažiausiai 200 tūkst. Eur sistemos įrengimui ir 2-3 etatų, t.y. apie 70 000 Eur, jos administravimui). Pasigendame esminės diskusijos, ar tokių duomenų rinkimas išties prisidės prie efektyvesnės asmenų apsaugos, sektoriaus priežiūros ir kokybiškesnės teisėkūros, ypač atsižvelgiant į tai, kad šiuos duomenys priežiūros institucijos jau turi teisę gauti patikrinimo metu.

Įstatymo projektu taip pat neproporcingai didinamos baudos net ir už mažareikšmius Azartinių lošimų įstatymo pažeidimus. LVK narių analizė rodo, kad jau ir taip reikšmingos baudos (pvz. lubos net ir už mažareikšmius pažeidimus – 15 000 Eur) galėtų augti dešimtimis kartų. Kadangi Įstatymo projektu siūlomu reguliavimu siekiama atsisakyti ir baudos lubų, už kai kuriuos net ir netyčinius nusižengimus verslas gali gauti šimtatūkstantines ar netgi milijonines baudas. Tokie baudos dydžiai vertintini kaip prieštaraujantys pamatiniam teisės proporcingumo principui. Pažymėtina, kad Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvada dėl siūlomų sankcijų nebuvo gauta. Siūlomi baudų dydžiai taip pat gali reikšmingai bloginti legaliai veikiančio verslo sąlygas, ypač atsižvelgiant į tai, kad Administracinių nusižengimų

kodekse numatyta sankcija nelegalius lošimus organizuojantiems asmenims nesiekia net 10 000 Eur. LVK atsižvelgia į politinę valių didinti baudas, tačiau jos neturėtų didėti tokia apimtimi ir taip greitai.

LVK supranta ir vertina Jūsų, kaip Seimo narių, norą ir darbą minimizuojant azartinių lošimai neigiamą poveikį visuomenei, tačiau ragina įvertinti ir tai, kad skubiai įvedant iš esmės neįgyvendinamus reikalavimus ir griežtas sankcijas, gali būti kaip tik nepasiekti Įstatymo projekto tikslai, nes tuomet naudą įgytų nelegalių lošimų organizatoriai, kuriems tokie reikalavimai netaikomi.

Pabrėžtina, kad lošimo paslaugų organizatoriai praeitais metais sumokėjo 70 mln. Eur mokesčių. Perreguliuavus legaliai veikiančius lošimų organizatorius, konkurencingesniais taptų sparčiai populiarėjantys nelegalūs lošimai, kurie ne tik nemoka mokesčių, bet ir nesilaiko teisės aktuose numatytų reikalavimų veiklai vykdyti. Atitinkamai, legaliai veikiančių lošimo organizatorių klientai gali pradėti lošti kitur, tokiais atvejais mažėtų šių asmenų apsauga ir mažėtų legalaus verslo valstybei sumokami mokesčiai. LVK vertina valstybės institucijų darbą siekiant užkardyti nelegalių lošimų organizavimo veiklą, tačiau šiai dienai nelegalūs lošimai veikia ir jų populiarumas auga, o Seime svarstomų ar priimtų priemonių neužteks tam sustabdyti.

LVK nuomone, Azartinių lošimų įstatymas keičiamas taip dažnai (per pastaruosius 4 metus buvo keistas daugiau nei 10 kartų), kad priežiūros institucijoms nespėja objektyviai įvertinti pačių savo pasiūlytų priemonių poveikio. Iliustruotina ir tai, kad ir dabar siūloma balsuoti dėl Įstatymo projekto, nepaisant to, kad dar neįsigaliojo ir tokie reikšmingi pakeitimai, kaip mokesčių azartinių lošimų organizatoriams padidinimas. Atitinkamai, pagrįstai kyla klausimas, kodėl, nepaisant kasmet atsirandančių naujų lošimų organizatorių priežiūros sugriežtinimų, problemos, kurios vadinamos visų šių pataisų aiškinamuosiuose raštuose, taip ir nėra išsprendžiamos, jeigu nuolatos reikalauja tolesnių priemonių. Svarbu ir tai, kad, nepaisant tokios teisėkūros skubos ir gausos, Lietuvoje fiksuojamas probleminio lošimo mastas nėra ypatingas Europos Sąjungos kontekste ir jis taip pat eilę metų mažėja, tad nematome poreikio skubėti su šiuo sprendimu.

Dėl to LVK prašo atidėti sprendimą dėl šio Įstatymo projekto priėmimo iki tol, kol bus atliktas poveikio vertinimas ir įvertintas siūlomų nuostatų proporcingumas ir įgyvendinamumas.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

L.e.p. generalinis direktorius

Emilis Ruželė